

# MEDIA MONITORING

---



**Vyhotoveno:** 22.6.2018

**Téma:**  
Armáda spásy

## Přehled zpráv 16.6.2018 - 18.6.2018

### Armáda spásy

#### Hospodářské noviny

<b>PŮL MILIONU VDOV .....</b>	<b>3</b>
18.6.2018    Hospodářské noviny str. 12 Panorama <i>Markéta Šrajbrová</i>	Armáda spásy

#### Karvinský a havířovský deník

<b>Polévka je grunt předčila očekávání.....</b>	<b>5</b>
16.6.2018    Karvinský a havířovský deník str. 3 Zprávy / Z regionu <i>(jp)</i>	Armáda spásy

## PŮL MILIONU VDOV

18.6.2018 Hospodářské noviny str. 12 Panorama

Markéta Šrajbrová Armáda spásy

# PŮL MILIONU VDOV

SENIOREK, KTERÉ POBÍRAJÍ VDOVSKÝ DŮCHOD, JE SKORO ŠESTKRÁT VÍC NEŽ OVDOVĚLÝCH MUŽŮ. ŽENY SE DOŽÍVAJÍ VYŠŠÍHO VĚKU, HOSPODAŘÍ ALE S MENŠÍM PŘÍJMEM. OHROŽUJE JE TAK ČASTO CHUDOBA, NEDOSTUPNÉ BYDLENÍ ČI DLUHY. A PŘEDEVŠÍM SAMOTA.

Markéta Šrajbrová  
marketa.srajbrova@ekonomia.cz



Většinu života strávila pětáosmdesátiletá Gabriela Pohorská v prostorném bytě na pražském Újezdě. Posledních deset let bydlí o poznání skromněji. Garsonienu má plnou rodinných fotografií, knih, vlastnoručně háčkových zvířátek a pochvaluje si dimenzí skladáčního nábytku švédské výroby.

Jak se říká, že vdovy v Praze okupují třípokojové byty, tak i šem byla jedna z nich. "Fika energicky drobná žena. Po smrti manžela žila na Újezdě ještě devět let. Odstěhovat se musela ve chvíli, kdy ji majitel řekl, že by za její byt mohl dostávat 24 tisíc měsíčně."

Průměrný důchod českých senierek přitom byl ke konci března 11 219 korun. Když ženám zemře manžel, platit za byt, v němž strávily roky života, z penze a vdovského důchodu často nezákladnou. Obzvlášť když nájem neustále roste. Jedinou možností pak je, jako v případě Gabriely Pohorské, stěhování do menšího. "Když vyhledáte v podstatě celý svůj život a život svých rodičů a manžela, je to hrozné," popisuje Pohorská. Teď už je ale spokojená. V garsonce si zvykla a opřít se může o rodinu a přátele. A hlavně se řídí heslem, že člověk se nesmí litovat.

České seniorek přitom mohou mít hodné důvody k lítosti. Kvůli nižším výdělkům a péči o děti mají v průměru skoro o 2400 korun nižší důchod než muži. Často přitom zůstávají samy. K penzi pak pobírají ještě vdovský důchod, který odpovídá odpovídá zhruba pětině manželovy penze. Když jsou rozvedené či nesezdané, musí vystačit jen se základní penzí.

Dvle výzkumy jsou ženy nad 65 let vedle matek samoživitelů skupinou nejvíce ohroženou chudobou. Týká se to až třetiny z nich. "Valořízce důchodů, která plně nekopíruje níže mzdů, zprůsobuje, že peníze zůstávají za příjmy společností. A to se vice jevuje u žen, protože ty žijí dle," vysvětluje ekonom Jiří Satava z institutu CERGE-EI. "Tím posledním, co často v důchodovém podhraní chudoby, je podle Satavy právě odvodění."

Důchod po partnerovi ke konci března pobíralo 509 603 senierek a 90 600 seniorů. Podle vládní novely, o které bude hlasovat sněmovna, by vdovské a vdovské peníze měly v budoucnu růst pomaleji než dosud.

### Umrt přímotmá zmu

Jednaosmdesátiletá Julie Městková už skoro padesát let bydlí v pražském Braníku v družstevním bytě, který pomáhala stavět a v němž pak s manželem vychovává dva syny. Původním povoláním sociální pracovníce seřizovala ve škole odvočovala v 53 letech. Za bydlení dnes vyřadí až osm tisíc měsíčně, tedy většinu důchodu. Rozhodne si ale nestěhuje, protože dobře ví, že spousta senierek takové štěstí nemá. Jednou týdně vede poradnu v neziskové organizaci Život 90. A bydlení se svými klientkami Julie Městková probírá nejčastěji. "Přicházejí za mnou osamělé seniorek, zoufalé z toho, jak žít," říká. Seznává se se ženami, které vyjdou s penězi jen díky příspěvku na bydlení, i se seniorkami, jež skončily na ubytovně.

Stát by měl lidem nad 65 let nájemně zastropovat, myslí si Městková. Nedostatek financí ale podle ní na sklonku života nebyvá jediným důvodem ke stěhování. "Je nutné se připravit na to, že ve stáří dojde ke změně psychických i fyzických schopností. I když se cítím v síle, že do druhého patra bez výtahu chcem nevýdru a budu to muset nějak řešit. Zřejmě si podám žádost do domu s pečovatelskou službou, kde ten výtah bude," plánuje. Dodává ale, že přijmout změnu je pro seniorky mnohem komplikovanější než pro mladé. "Lidé by měli být vychovávaní k tomu, že změna přijde. A to nikdo nedělá," myslí si.

Šedmdesátiletá Marie Vrbová od chvíle, kdy před deseti lety ovdověla, zažila změn hned několik. Kvůli dluhům skončila v insolvenční. Počet seniorů, kterým Česká správa sociálního zabezpečení provádí kvůli exekuci nebo insolvenční srazky

z důchodu, roste. Na konci loňského roku jich bylo skoro 87 tisíc.

Vrbová si nejprve půjčila peníze na manžetův pohřeb, potom svým dvěma dětem odsoudila, že se podepíše i poslední půjčky. Zatímco dcera podle Vrbové povítě splácela, u syna se situace zkomplikovala. A nyní jsou vztahy tak pošramocené, že spolu matka se synem nekomunikují.

Zdomy, který Vrbová s manželem společně postavili ve vesnici nedaleko Hranic na Moravě, se musela vystěhovat. Syn o něj kvůli dluhům přišel. Parlet Vrbová bydlela u příbuzných, když už to dál nebylo možné, začala se rozhlížet jinde. "Sháněla jsem byt, ale nešlo to. Zakotvila jsem u kamarádky v Hranicích," popisuje s tím, že byt musela sdílet se spolubydlicemi a život ve městě jí po letech stravených na vsi nedělal dobře.

Nakonec si v nedaleké vesnici našla přes inzerát místo v obecním bytě s pečovatelskou službou. Když jí její rodina vesnice chybí, je ráda, že je opět na venkově a může vyrazit na procházku třeba k oblíbeným koním.

Spenzi musí nakládat velmi šetrně. Kvůli insolvenční i namísto důchodu ve výši 11 500 korun přináší poštačka jen osm tisíc. Více než polovinu vydá za nájem, energie a telefon. Na konci roku už je pětileté insolvenční období skončilo. "Budu se snažit našetřit si něco na pohřeb, ale půjčku už si nevezmu. Dokud budu mst, budu plést," říká rozhodně důchodkyně v pestrobarevné zástěře a v rukou drží několik párů pruhovaných vlněných ponožek. Před dvěma lety se zapojila do projektu neziskovky El-pidas názevem Bonolky od babiček. S Elpidou nyní spolupracuje zhruba 190 platěček, které si výrobou ponožek mohou přivydělat k penzi.

### Přítelce odcházají

Gabriela Pohorskou z Prahy kromě dcery a pěti vnoučat pravidelně navštěvuje i pětadvacetiletá dobrovolnice Eliška. Dvojici dala dohromady nadace Krása pomoci, která usiluje o to, aby seniorky mohly zůstat ve svém domácím prostředí, co nejdelší dobu. "S Eliškou se hezky povidá. Občas probíráme i politiku," říká Pohorská s tím, že se za současné politiky stydí. Signatarka Několika větí do dnešné vzpomíná na krátké povelování setkání s Václavem Hlavlem. "Jsem holt taková Havelka" směje se.

Dosud také těží z toho, že se vždycky ráda obklopovala lidmi. Po smrti manžela se obvy zaskok vratila ke své profesi zdravotní sestry, pro kamarádky organizovala návštěvy divadla a založila Klub neohrožených cestovatelů, které se scházely ještě v jejím starém bytě, aby si poslechly cestopisné přednášky. S přibývajícím věkem se ale řady známých ztenčují. "V prosinci chci s klubem skončit, už je nás málo," říká Gabriela Pohorská nad skřipinou fotografií z rámečku. "Jedna paní si tu už nežije. Je mi smutno, když to vidím." S dojetím si prohlíží i fotografie zcela neznámých obyvatel domovů důchodců, pro které ve spolupráci s Armádou spásy háčkovala košíčky. I když samotou nepociťuje, přiznává, že se jí styška po manželově rozhladu a vzdělání. "Občas si s ním i povídám. A jsem na něj hodná," usmívá se.

Také Julie Městková cítila prázdnotu, když její manžel zemřel. "Ještě byl ale doma jeden ze synů, takže se to dalo snáze překonat" dodává. Právě dobré mezilidské vztahy jsou podle Městkové ve stáří naprosto klíčové. A když je nelze hledat v rodině, musí to být jiné. Život 90 nabízí seniorkám desítky různých kurzů od cizích jazyků přes bříšní tance až po jogu. Do centra také pravidelně docházejí děti z mateřské školy. "Ještě paní si tu našla vnučku." Když jí v vypráví, pláče, protože její pravnučku jí rodina nechce ukázat," vypráví Městková.

Sama podobné problémy nečelí, synové a dvě vnoučata jí dělají radost. Pochvaluje si i vztahy v místě, kde bydlí. I když do budoucna počítá se stěhováním, nerada by odcházela do jiné čtvrti. "Jsem tu známá. Počkám třeba své žáky z mateřské školy, ale jejich babičky. Vím, že u kterýchkoli dveři zavazovnu, tak mi tam pomůžu," vysvětluje. V Živote 90 občas vzniknou i partnerské vztahy, ale převládají přátelství. Symbolizuje to i místní



## DŮCHODCI A EXEKUCE

AKTUÁLNÍ PRŮMĚRNÁ VÝŠE DŮCHODŮ V ČR (v Kč, k 31. 3. 2018)



POČET VÝPLAT DŮCHODŮ S EXEKUČNÍ SRÁŽKOU



OHROŽENÍ CHUDOUBOU V JEDNOČLENNÝCH DOMÁCNOSTECH (senioři nad 65 let)



2,4 milionu lidí

celkem pobíralo starobní důchod ke konci roku 2017.

36 tisíc seniorek

pobírá příspěvky na bydlení, jde o pětinu všech příjmů.

POČET POZŮSTALOSTNÍCH DŮCHODŮ (k 31. 3. 2018)



NADĚJE NA DOŽITÍ



Zdroj: ČSÚ, ČSÚ, Eurostat



### Pěstovat vztahy

Podle Julie Městkové (nahoře) a vedoucí linky pro seniory Magdaleny Pavlíkové (vpravo dole) jsou klíčem ke spokojenému stáří dobré mezilidské vztahy. V rodině je ale mohou pokazit třeba dluhy, jak ukazuje příběh Marie Vrbové (levo dole).  
Foto: HN - Jakub Píhal, Libor Tichmann

násťenka. Pod nápisem On hledá ji není žádný inzzerát, pod Ona hledá jeho jeden. Sekce Přátelství je o poznání zaplněnější. Julie Městková pro to má snadné vysvětlení. „V tomhle věku je důležitější mít přátele než partnera. A společné soužití s někým v tomto věku, když celý život nějak žijete a teď máte mít partnera, který žil úplně jinak, je daleko těžší než hledat přátelství.“ říká.  
V Živote 90 Julie Městková dosud také pracovala na lince Senior telefonu. Rozhodla se ale skončit, protože šlo o psychicky nejnáročnější práci, kterou kdy dělala. Na linku volají seniři v nouzi nebo ti, kteří se „jen“ cítí osamoceni. Ženy převážně. „Nejvípětější volající je žena ve věku 78 až 85 let, která žije sama v bytě a je na hranici chudoby,“ popisuje vedoucí Senior telefonu Magdalena Pavlíková. Dodává ale, že peníze ženy často postrádají prostě proto, že je rozdílné rodině. Třeba vnukům za to, že přinesli nákup. „Nebo se děje i to, že rodina přichází ve chvíli, kdy babička bere důchod. Malokterá seniořka to dovede napřímo pojmenovat, protože o vnučích a dětech se nemůžeme špatně,“ podotýká Pavlíková.

Frekvencovaným tématem je na lince již zmiňované bydlení. „Volají k nám seniři, kteří mají důchod třeba sedm tisíc. A kde v Praze mají bydlet? Na ubytovně?“ ptá se Pavlíková. Přiznává, že vzhledem ke zvedajícím se cenám bydlení, nedostatečné kapacitě pečovatelských a seniorských domů a rostoucím podílům důchodců v populaci, zlepší situace na obzoru nevidí. A slibovaný zákon o sociálním bydlení pořad nilede, stěžuje si. Zákon se snažila prosadit minulá vláda, osm bez úspěchu. Norma je tak opět na samém začátku. Ministerstvo pro místní rozvoj, které na ni pracuje, ujišťuje, že na seniory v ní bude pamatovat. „Primárně je samozřejmě náš smysl vyvíjet podmínky k udržení stávajícího bydlení, budou-li však naplněny podmínky tržního selhání v daném městě a u dané domácnosti, pak vstup do systému sociálního bydlení bude možný,“ uvedl mluvčí Jiřím Frček. Dodal, že ministerstvo už nyní podporuje výstavbu nájemních bytů pro seniory, kde je garantováno nižší než tržní nájemné.

Penzistkám by podle ekonoma Jiřího Šatavy pomohlo navýšení a zpřehlednění vdovských důchodů, případně jejich valorizace. Soudí navíc, že je potřeba dělat změny především u žen, které ještě mají do důchodu daleko. „Bokem by stát řešil s malými dětmi umožnit komfortní dřívější návrat do práce, mzdy žen by se zvýšily po celý zbytek jejich pracovní kariéry a naopak relativně vysoké riziko nezaměstnanosti po návratu z rodičovské by kleslo,“ popisuje Šatava s tím, že pak by ženy měly nárok na vyšší penzi.  
Velkou důchodovou reformou slibuje premiér Andrej Babiš, konkrétnější obrysy však zatím nemá.

### Příprava na důchod není jen spoření

Nejčastějším problémem, se kterým seniři na linku volají, je ale samota. Pavlíková se setkává s lidmi, kteří třeba tři roky nevyšli z bytu a jejich jediným kontaktem s venkovním světem je pošták nebo někdo, kdo jim přinese nákup.

Sam se ale stárnoucí člověk může cítit i když žije doslova pár kroků od svých dětí. Pavlíková se na lince setkává se seniory, kteří žijí takzvaně ve zlaté kleci, tedy v přízemí hezkého dvougeneračního domku. Rodina je zasnoubuje s tím potřebným, od jídla po noviny. Popovídá si s babičkou ale nikdo nezapadá. „Ona má úplně všechno – velkou televizi, koženou sedačku, postel s drahou matrací. Ale je tam sama. A škyši sve přibírají, jen když jdou po schodech do práce a z práce,“ popisuje Pavlíková. Časté jsou i telefonáty z domovů důchodců, jejichž obyvatelé si hovorem krátí dlouhou chvíli třeba mezi snídáním a svačinou. A výjimkou nejsou ani volající, kteří mají pocit, že jejich tíživá situace má už jen jediný východisko. „Od začátku roku jsme evidovali asi sedm sebevražedných pokusů,“ říká Pavlíková.

Klíčem k příslušnému spokojenému stáří je podle Pavlíkové celoživotní péče o vztahy, ať už v rodině či mimo ni. Vedoucí Senior telefonu to přirovnává k důchodovému spoření – kdo nezačne včas, ve stáří už to dožene jen těžko.



## Polévka je grunt předčila očekávání

16.6.2018 Karvinský a havířovský deník str. 3 Zprávy / Z regionu  
(jp) Armáda spásy

### Polévka je grunt předčila očekávání

**Havířov** – Šest druhů polévek, pestrý zábavný program pro děti i dospělé, hojná návštěva a hlavně skvělá atmosféra. To vše patřilo k 1. ročníku zábavně prezentační akce, Polévka je grunt, v zahradě



**FRANCOUZSKÁ** cibulačka chutnala.

Foto: Josef Pintér

Domu pro matky s dětmi Armády spásy v Havířově. Polévku ve čtvrtek odpoledne vařily týmy: Nadace OKD (z červené čočky), Portavita (Zelňačka), hokejisté AZ Havířov (Francouzská cibulačka), Adra (Fazolková s bramborem), OD Globus (Gulášová) a Armáda spásy senioři (Gulášová). Zájem o ně byl velký. Program zpestřily dětské taneční skupiny ze střediska volného času Asterix. Návštěvníci měli možnost prohlédnout si vnitřní prostory budovy Domu, dát si kávu v „kavárně“, ochutnat tradiční Armádní koblíhy či grilované klobásky. (jp)

---